

Branko Tomažič

Državni svetnik

Ljubljana, 2. 10. 2018

Alojz Kovšca
predsednik Državnega sveta

ZADEVA: Vprašanje Vladi Republike Slovenije glede izobešanja zastav na javnih mestih

Na podlagi 66. in 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 6/14, 101/10 in 26/15) predlagam, da Državni svet na Vlado Republike Slovenije naslovi naslednje vprašanje:

- **Ali je dopustno, da se na državnih dogodkih in proslavah in javnih površinah v Republiki Sloveniji izobešajo in nosijo zastave drugih držav?**

Obrazložitev:

Pravila glede izobešanja državne zastave v Republiki Sloveniji določa Zakon o grbu, zastavi in himni Republike Slovenije ter o slovenski narodni zastavi (Uradni list RS, št. 67/94). Ta v 6. členu določa, da če sta grb ali zastava ob uradnih priložnostih postavljena, položena oziroma izobešena skupaj s slovensko narodno zastavo, z zastavami italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti, z zastavami lokalnih skupnosti, z vojaškimi ali skupaj s tujimi zastavami oziroma skupaj z drugimi znamenji, morata biti postavljena na častno mesto, če ni s tem zakonom drugače določeno.

Slovenska zastava se skladno s 13. členu izobesi ob praznikih Republike Slovenije, in sicer: 8. februarja, Prešernov dan, slovenski kulturni praznik; 27. aprila, dan upora proti okupatorju; 1. in 2. maja, praznik dela; 25. junija, dan državnosti; 26. decembra, dan samostojnosti. Zastava se v teh primerih izobesi na poslopih, v katerih so uradni prostori državnih organov, organov lokalnih skupnosti, lahko pa tudi na drugih javnih objektih, na stanovanjskih hišah ter na drugih primernih krajih; zastava je izobešena ves čas praznikov. Zastava se izobesi ob uradnem slovesu od Predsednika republike, predsednika Državnega zbora oziroma predsednika Državnega sveta kadar odhaja iz Republike Slovenije na obisk v tujo državo, in ob njegovem sprejemu, ko se vrne v Republiko Slovenijo. Izobesi se tudi ob uradnem prihodu voditelja tuje države ali pooblaščenega predstavnika mednarodne organizacije v Republiko Slovenijo oziroma, ob slovesu pri njegovem odhodu iz Republike Slovenije. Zastava se izobesi tudi na dan žalovanja, ki ga določi Vlada Republike Slovenije, in to spuščeno na pol droga ter v drugih primerih ob pogojih in na način, ki jih določi zakon. Ob praznikih, na dan žalovanja in v drugih primerih, ki jih določa zakon, je poleg zastave lahko izobešena tudi slovenska narodna zastava; na območjih, kjer živita

italijanska in madžarska narodna skupnost, je izobešena tudi zastava narodne skupnosti.

Zastava je lahko izobešena ob mednarodnih srečanjih, športnih, kulturnih in drugih tekmovanjih, humanitarnih, vojaških in drugih prireditvah ter javnih shodih, na katerih se Republika Slovenija predstavlja oziroma katerih se udeležuje, v skladu s pravili in običaji takšnih shodov; ob praznikih lokalnih skupnosti; pri javnih manifestacijah, ki so pomembne za Republiko Slovenijo, in jih določi Vlada Republike Slovenije in v drugih primerih, če uporaba zastave ni v nasprotju z zakonom. Ob praznikih lokalnih skupnosti, pri za Republiko Slovenijo pomembnih manifestacijah, ki jih določi Vlada in v drugih primerih, če izobešanju zastave ne nasprotuje zakon, se poleg zastave lahko izobesi tudi slovenska narodna zastava; na območjih, kjer živita italijanska oziroma madžarska narodna skupnost, je izobešena tudi zastava narodne skupnosti.

Pravila o izobešanju zastave naj bi bila jasna in nedvoumna, pa vendar kljub tako jasnim določbam prihaja do primerov, ko se v praksi na državnih dogodkih in celo proslavah izobešajo in nosijo zastave drugih držav in se na javnih površinah izobešajo zastave, ki niso slovenske zastave (na Primorskem se na primer ob 1. maju na mlaj na javnih mestih izobeša zastava z srpom in kladivom). Vprašljivo je kje potegniti razumno mejo med ustavno zagotovljeno pravico do svobode izražanja iz 39. člena Ustave Republike Slovenije in moralnimi standardi in videzom, ki bi ga morala vsaj v okviru proslav ob državnih praznikih, pa najsi bodo državne proslave ali zgolj proslave ob počastitvi državnega praznika in z izobešanjem simbolov na javnih površinah dajati država. Če v ekstremu prikažemo primer – ali bi primer izobešanja in nošenja fašistične, nacistične ali druge zastave morali tolerirati kot svobodno izražanje in manifestacijo določenih simpatij in pripadnosti ali bi smeli tovrstno početje omejiti zgolj na posameznikovo zasebnost in ga prepovedati na javnih površinah, saj bi lahko v ekstremu privedla do spodbujanja k nestrpnosti in nasilju, kar pa je s 63. členom Ustave prepovedano?

Branko Tomažič l. r.